

Nd.

348. Nefndarálit

[175. mál]

um frv. til. l. um ráðstafanir vegna ákvörðunar Seðlabanka Íslands um breytingu á gengi íslenskrar krónu.

Frá minni hl. fjárhags- og viðskiptanefndar.

Frumvarpið felur í sér staðfestingu á þeirri ákvörðun ríkisstjórnarinnar að fella enn einu sinni gengi íslenskrar krónu, um 13% í einu skrefi, en það jafngildir hækkun á erlendum gjaldeyri um 14.9%.

Núverandi ríkisstjórn hefur þrisvar sinnum lækkað gengi íslenskrar krónu formlega. Hún hefur auk þess lækkað gengið með svonefndu gengissigi, og má í rauninni segja að slíkt gengissig hafi átt sér stað nær allan valdatíma stjórnarinnar.

Gengislækkunarstefna stjórnarinnar hefur leitt til þess, að nú er Bandaríkjadollar 156.7% hærri í verði gagnvart íslenskri krónu en hann var í ágúst 1974, þegar stjórnin kom til valda. Auðvitað hefur þessi mikla gengisbreyting leitt til gífurlegra verðhækkana hér á landi. Innfluttar vörur hafa af þessum ástæðum hækkað í verði um 150—170%. Gengislækkunarstefnan hefur líka haft sín áhrif á annað verðlag hér á landi.

Þegar núverandi ríkisstjórn tók við völdum í ágústmánuði 1974 var framfærsluvísitalan 297 stig. Nú er hún orðin 934 stig og nemur því hækkunin 214%. Það þýðir að verðlag hér á landi hefur rúmlega þrefaldast í tíð núverandi stjórnar.

Frumvarp það sem hér liggur fyrir, boðar enga nýja stefnu af hálfu ríkisstjórnarinnar. Það sýnir að hún heldur sig enn við gengislækkunarstefnuna, þá stefnu sem á undanförunum árum hefur leitt til óðaverðbólgu og síendurtekkinna átaka á vinnumarkaði.

Ákvörðun um að lækka gengið nú um 13% í einu skrefi í framhaldi af gengissigi undanfarandi mánuði er í raun aðeins formleg staðfesting á fyrri ákvörðun ríkisstjórnarinnar í gengismálum. Við afgreiðslu fjárlaga í desembermánuði s.l. kom fram, að ráðunautur ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum hafði þá reiknað með 18% gengissigi á árinu 1978 og áætlað tekjur og gjöld ríkissjóðs samkvæmt því. Ríkisstjórnin hefur því fyrir allöngu ákveðið mikla gengislækkun á árinu, annaðhvort í formi gengissigs eða formlegrar gengislækkunar.

Með formlegri gengislækkun, sem nú á að framkvæma, áformar ríkisstjórnin að gera jafnframt breytingar á þeim kjarasamningum, sem gerðar voru með samþykki hennar á s.l. sumri, og á þeim samningum sem hún gerði sjálf við BSRB fyrir rétt rúmum þremur mánuðum. Það er því ljóst, að ríkisstjórnin er enn við sama heygardshornið í efnahagsmálaaðgerðum sínum. Enn á að heita gengislækkun, sem á að auka verðbólguna, og enn á að leysa vandann á kostnað launafólks.

Við, sem undir álit þetta ritum, erum andvígir stefnu ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum. Við teljum hana hafa leitt út í miklar ógöngur og það í góðari. Frumvarp þetta er einn liður þeirra efnahagsaðgerða sem við erum á móti. Við leggjum því til að frumvarpið verði fellt.

Alþingi, 8. febr. 1978.

Lúðvík Jósepsson,
frsm.

Gylfi Þ. Gislason.